

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
 a magyar birodalomban és Ausztriában:
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor
 Negyed évre 1 kor.
 Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.
 — Egy példány hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
 évre 6 korona.
 Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre 8 korona.

Rucza-vadászat.

Lapunk mai száma 16 oldal terjedelmű.

A megijedt liberálisok

A budapesti tudományegyetem új palotáját e héten tekintette meg Ő felsége a magyar király. Siettek is e napra az egyetem új épületét fényes, ünnepies díszbe öltöztetni s e napra a belső, még el nem készült lépcsőházi díszítést is befejezni. A lépcsőházat az emeletig jobbról-balról számos gipszből készült magyar czimer ékesíté. E czimerekről a szent koronán levő keresztet a múlt hét végén egy ismeretlen gazficzkó végig letördelte, sőt szemtanuk állítása szerint a kereszt helyébe a zsidó Mogen dovedet, a csillagot rajzolta.

E miatt Molnár János interpellációt intézett az illető miniszterekhez s megindult a vizsgálat, mely kiderítette, hogy a szent korona elleni merénylet tényleg megtörtént, de hogy ki csinálta, azt nem lehetett eddig megtudni.

A merénylet részleteit lapunk más helyén mondjuk el, itt csak arról akarunk beszélni, hogy mi volt a legelső következménye. Másnap a „szabadelvű” lapok — mintha egy gazda rángatná őket — mind egy nótát fújnak. Neki mentek a néppártnak, hogy mért fujja fel e „kis dolgot” s miért akarja a merényletet a zsidókra kenni. Erősen állították mindannyian, hogy a merényletet nem követhette el más, mint valami antiszemita (tehát keresztény) csak azért, hogy a zsidóknak kellemetlenséget szerezzen.

Nem érdekes jelenség ez? Hogy rögtön felröffenek s védik a zsidókat, lehetetlennek tartván, hogy ezt a merényletet zsidó kéz csinálta volna. Felröffenek, mondom, még mielőtt valaki csak állította volna, hogy azt zsidó követte el. Ők azonban mernek mást meggyanúsítani, hogy igen is csak egy antiszemita követhette el. Ugy látszik, szörnyen meg vannak a fráterek ijedve, érzik, hogy könnyen lehet, miszerint tényleg zsidó követte el a merényletet s azért előre is nagy zajt csapnak, akár csak a Dreyfus-perben, no meg a Tisza-eszlári perben, hogy a megindult vizsgálatnak már eleve bizonyos irányt szabjanak.

Hát oly lehetetlennek tartják a tisztelt liberális újságok azt, hogy a csunya merényletet zsidó követte volna el?! Itt Magyarországon, a hol nap-nap után történnek zsidók részéről kihágások a keresztény vallás, a keresztény jelvények ellen? Hát már elfelejtették a Goldstein Számi-naptár Krisztus-lövöldöző képét? Hát a szent ostyát gyalázó gyermekeket, hát az újpesti czimerconkitást, stb.? A mai liberális sajtó szinte versenyez a katolikus vallás és annak szolgálói gunyolásában. Mi egy cseppet sem tartjuk lehetetlennek, hogy a merényletet igenis egy sületlen kazár gyerkőcz követte el keresztény-

ellenes fanatizmusában, melynek tanait bőven van alkalma magába szívni a liberális irodalom mai termékei által. Ugyanazon joggal, tán még többel, állíthatjuk mi ezt, mint a mely jognál fogva az antiszemitákra akarják kenni a dolgot.

Nem ismerik ők akkor az igazi antiszemitát, a ki sohasem vetekedik arra még bosszúból sem, hogy a szent koronát, hazánk és hazánk keresztény voltának e drága jelvényét meggyalázza, megcsonkítsa. Nem is azért röffennek fel a tisztelt liberális lapok. Szeretik ők nagyon, ha a zsidóság kellemetlenkedik a katolikusoknak, csak ilyen nagy bűntényt egyszerre maguk is soknak tartanak, soknak pedig a következményei miatt, mely rájuk várakozik, ha tényleg beigazolódik a fanatizmusból elkövetett tett.

Magunk örülnénk legjobban, ha e vizsgálat kiderítené, hogy e csunya merénylettől minden zsidó távol állott, mert megnyugtatásul szolgálna nekünk, hogy még nem érzik magukat annyira erősnek, hogy ilyen nagyszabású komisszát elkövessenek. Meg volnánk nyugodva, hogy látnánk, miszerint a mi keresztény jelvényeink nyilvános megsértését még meg sem kísérlék. De félünk, hogy a megindított vizsgálat esetleg kideríti, hogy már annyira jutottunk a keresztény Magyarországon, hogy vallásunk, sőt országunk jelvényei mind sűrűbben vannak kitéve hasonló megtámadásoknak, mint a milyen az egyetemi épületben előfordult.

Várjunk s aztán ítéljünk.

De az ellen már ma is tiltakoznunk kell, hogy t. liberális laptársaink mindenkor antiszemitizmust lássanak abban, ha a keresztény sajtó felszólal elkövetett gazságok miatt s követeli az azt elkövető szigorú megbüntetését. Mert azt a célt, melyet ezen eljárásukkal elérni akarnak, úgy sem érik el. Azt szeretnék ugyanis a tisztelt liberálisok s az őket támogatók, hogy bármennyire lábba tiportassanak a katolikusok jogai és érdekei s bármilyen komisszát kövessenek is el a liberális jelszó alatt bizonyos körök a katolikusok ellen, ne merjenek ezek panaszkodni vagy felszólalni, nehogy antiszemitáknak nevezzék őket a liberálisok. Így tettek a börzeadónál is. Antiszemitának neveztek mindenkit, a ki a börze megadóztatását sürgette. Ezzel legjobban bizonyították be, hogy a börze csak zsidókból áll.

Hát bizony hiába mumuskodnak az antiszemitizmussal, meg fogjuk keresni a magyar szent korona megcsonkítóját és meg fogjuk büntettetetni szigorúan, ha mindjárt — nem is antiszemita az illető. Vajjon fognak-e annak is diszkardot ajándékozni, mint Dreyfussnak? Alig hisszük.

POLITIKAI HIREK.

A munkások a parlament ellen. A fővárosi munkások most már népgyűléseken fogják folytatni az akcióit, melyet a képviselők összeférhetlensége ügyében megkezdettek, miután az összeférhetlenségi bizottság előtt nem fejthetik ki személyesen álláspontjukat. Ez ügyben vasárnap három népgyűlés lesz, ezenkívül a jövő hét folyamán nagy tüntető gyűlést tartanak az új vásártéren.

Keresztény-szocialisták győzelme. Bécsben a múlt héten voltak a községi választások. Két kerület kivételével, mindenütt csak a keresztény-szocialista jelöltek győztek. Az említett két kerületben is legnagyobb részt keresztény-szocialisták kapták a többséget, úgy hogy a bécsi városházán a képviselő-testületben alig lesz ezenül 4 mandátum a liberálisoké. Mikor jutunk mi Budapesten ennyire? Itt majdnem oda fejlődtek már a dolgok, hogy alig lesz a képviselő-testületben két-három keresztény; a többség már ma is a kazároké.

Mért kell a magyar hadsereg?

Sokan azt tartják, hogy ezt a kérdést felvetni fölösleges.

Kell, hogy legyen, mert ez minden nemzeti önállóság biztosítója. Csak az a nép, mely erős, bátor hadsereget tud állítani, képes megvédeni hazáját, érdekeit s csak ilyen nép tarthat számot a nemzetek becsülésére.

Am nálunk, szegény Magyarországon olyan furesa a helyzet, hogy mindazon bölcsesség, mely más országokat kormányoz, kárba vész. S azért az, a mit fentebb elmondottam, minden nemzetre alkalmazható csak reánk magyarokra nem.

Mert a magyar hadsereg ellenzői azt mondják, hogy mi magyarok gyöngék vagyunk az önálló hadsereg fentartására, s kénytelenek vagyunk az erősebb és gazdagabb Ausztriával közösen tartani hadseregünket. Ez a föltevés így meg nem állhat, mert ha Szerbia, Románia, vagy Bulgáriának el tudja tartani hadseregeit, úgy a négyszer ötször nagyobb és népesebb Magyarország szintén eltarthatja.

A mi pedig a közösséget illeti Ausztriával, kérdem nem kell, hogy ha közös a hadsereg, akkor mért német és mért nem magyar és német?

Azt mondják hogy ez a mi hadseregünk is. Igen ám, de csak abból a részből, hogy mi tartozunk katonát állítani és viselni a hadiköltség nagyrészét. Azt mondják, hogy az osztrák-magyar birodalmat védi, tehát megvéd bennünket is. Jó volna, ha így volna. Csakhogy nekünk semmiféle beleszólásunk a külügyekbe nincsen. A külügyminiszter osztrák és csak osztrák érdeket lát és véd meg, a magyar érdekekkel a kutya sem törődik. Láthatjuk ezt abból is, hogy a hadi költségek nagy részét a tengerészetre és várerődítményekre költik, ebből pedig

Magyarországra vajmi kevés jut, pedig kellene. Ott van Erdély, melyre oláh szomszédaink egyre agyarkódnak, s mégis védtelen, mert egyetlen egy szorosunkat nem védi katonai erősség. A tengerészetre pedig egyáltalán nincs szükségünk, mert a mi tengerpartunk Fiuménál alig arasznyi.

Nekünk magyaroknak egészen más okok miatt van szükségünk magyar hadseregre s ha nem is teljesen önálló, de mindenese-re olyan hadseregre, melyben a magyarországi ezredek szolgálati nyelve magyar.

Értsük meg jól.

A hadsereg felsőbb vezetése maradhat továbbra is német mert az öreg generálisokat nem tudjuk már kioktatni a magyar nyelvre, és nem is lényeges, hogy a nagy hadgyakorlatok idején milyen nyelven diskurál a vezérkar.

De már egészen más kérdés, hogy Magyarországon milyen nyelven beszélnek a tiszt urak a legénységgel.

Ez nálunk nemzeti kérdés.

Tudjuk jól, hogy Magyarország 17 millió lakosa közül csak 9 millió a magyar, a többi tót, oláh, rácz, mőcz, sváb, horvát, vend és szász. Legtöbbje soha sem hallja a magyar szót s ha még itt-ott az iskolában hozzá is jut, elfelejti mire megnő és soha sincs rá szüksége. A pap, a jegyző, a bíró és a végrehajtó, mind érti az ő nyelvét s mire besorozzák katonának, azt látja, hogy mindeneknek a parancsolója a német.

Csakis így lehetséges, hogy a nemzetiségek között Magyarországon is a császárt tisztelik és nem a királyt. A katonaságtól haza került legény tudja jól, hogy ki a *kaiser*, de nem sokat hallott a királyról. Ezért sohasem fogja elhinni, hogy Magyarországon csak a magyar király az ur és az osztrák császár csak a vele járó árnyék. Dehogy hiszi! Ő azt látta, hogy a hatalom az osztrák császár kezében van, ezért ettől kell egyedül félni, ezt kell tisztelni egyedül és senki mást.

A másik baj, melyet sürgősen orvosolni kell, abban van, hogy az az oláh legény a katonaságnál azt látja, hogy biz ott egyformán szidják őt is, a ráczot is, meg a magyart is — németül. Azt látja ebből, hogy a magyarnak éppen úgy parancsol a német, mint neki.

Már most azt szeretném én tudni, hogy miért tisztelje az oláh a magyart? Az alispánért-e, vagy a szolgabíróért? Az egyik elitéli, munkába hajtja, a másik pofonveri, — a végrehajtó elárverezzi. Ezek miatt a magyart aligha fogja tisztelni és minden bajában arra gondol, hogy van ebben az országban még a magyarnál is nagyobb ur s ez a német, a ki parancsol a magyarnak is. Látta a hadgyakorlatokon, hogy a szolgabíró ur éppen úgy lép, ugrik, szalad a német kommandóra, mint ő, a szegény oláh legény.

A míg tehát az ezrednyelv német lesz, amit megtanulni és elérni egyforma kin a magyarnak, tótnak, oláhnak és rácznak. — addig szó sem lehet arról, hogy a nemzetiségeket tiszteletre kényszerítsük s annak elismerésére, hogy e hazában egyedül a magyar az ur.

A magyar ezrednyelv behozatalának az a jó következménye is megvolna, hogy a tisztek kénytelenek volnának megtanulni a magyar nyelvet. Már a katonai iskolákban tanítani kellene a magyar nyelvet s idővel a hadnagyokból is volnának generálisok, a kik tudnának magyarul.

A nemzeti állam kiépítéséhez azonban okvetlenül szükséges a magyar ezrednyelv. A különböző nemzetségek látnák, hogy a magyar nyelvnek hasznát is veszik a katonaságnál, a hol senki csillagot nem kaphatna, a ki nem tud magyarul. A szülők is szorítanak gyermekeiket, hogy tanulják a nyelvünket és a három évi szolgálat lehetővé tenné, hogy a nemzetiségi fiúk is megtanulnák a magyar szót használni, a mivel lényegesen közelebb hoznánk őket a magyarsághoz.

Figyelmébe ajánlhatom minden képviselőtársamnak, hogy üres szalmát eséplünk addig, ha szónokolunk a nemzetiségek összeforradásáról és a nemzeti állam kiépítéséről, a míg a hadseregünk német és nincs behozva a magyar szolgálati nyelv az ezrednél.

Ezért kell, hogy a jövő képviselőválasztáskor minden képviselő csak azzal az ígérettel léphessen föl jelöltnek és csak azzal az ígérettel vehesse át mandátumát, hogy első kötelessége lesz a magyar ezrednyelv behozatalát sürgetni és keresztülvinni.

Igy majd boldogul a magyar!

Honatyá.

Kié legyen a föld?

V.

Örökségadó és birtokforgalmi adó.

Minden földbirtok, melynek birtokosa meghalt, legkésőbb egy év leforgása alatt a haláleset után nyilvános árverésen elárverezendő, hogy a haza földje azok tulajdonába menjen át, kik a legszor almasabbak és a legtakarékosabbak. Mar most, hogy a földbirtok a szorgalmas keresztény parasztság tulajdonába menjen át, mely nem resteli és nem lusta a földet megművelni, a földbirtok után következőleg legyen az örökségadó megállapítva:

a) Az összes örökség minden hold földje után 2 korona állami és 1 korona községi örökségadó fizetendő és azonfelül az összeladási árnak is legalább 12 százalék állami és 8 százalék pedig községi örökségadóban.

b) Minden külön birtokrész, külön birtoktest külön árverezendő el és amelyik 30 holdnál nagyobb, az az a) alatti adón felül az örökség progresszív megadóztatása szempontjából a II. alatti progresszív földadónak megfelelő összeg kétszeresét, ha 100 holdnál nagyobb, ugy annak 5-szörösét, ha 1000 holdnál nagyobb, ugy annak 10-szeresét és végre, ha 10,000 holdnál nagyobb, ugy annak 20-szorosát fizesse progresszív örökségadóban.

Nos, nem-e fogják az örökösök inkább 30 holdnyi paraszttelkekre felparcelláztatni ingatlan örökségüket,

semhogy az itt b) alatt felsorolt magas progresszív örökségadót legyenek kénytelenek fizetni?

Mi a kis méheknek egész éven át engedjük szorgalmasan gyűjteni a mézet és csak ősszel vesszük el tőlük fölösleg mézőket. Ne zaklassa tehát az állam se azt a szegény parasztot minden esztendőben az adóintéssel és az adóvégrehajtóval, hanem hagyjuk békésen azt a földet turni, hogy több örömet legyen a munkához és csak az örökséget és az örököszt adóztassuk meg, ki hiszen könnyen fizethet és ha az az örökségadó még oly magas legyen is. Akinek pedig 30 holdnál nagyobb a birtoka, azt már bátran adóztathatni és akinek 200 holdnál, vagy 1000 holdnál és ennel is nagyobb a birtoka, azt erősen is adóztathatni, amint a szorgalmasabb méhektől is el kell venni májusban, és nyáron át néha többször is a mézzel telt selypeket, hogy el ne lustuljanak. És ugyanazért égetően szükséges is a 30 holdnál nagyobb földbirtokosokra a föld nagyságához képest fokozatosan emelkedő progresszív földadó, hogy az urak el ne lustuljanak és önmaguk fékezék ezen adó következtében földhétségüket és így elkövetkezten annál többeknek jusson rész a haza területéből. Most minden esztendőben zaklatják a parasztot és a földbirtokost az adófizetéssel; az itt ajánlott örökségadó által ezt a minden esztendei adót összegezve az örökösöknek egyszerre kell majd lefizetni. Tehát mézes madzag-e a 30 hold adómentessége? Ellenkezőleg a lehető, sőt a képzelhető legigazságosabb adó az itt ajánlott örökségadó, mert ugyanis a földet eladási ára, tehát tényleges valódi értéke szerint adóztatja meg és egyszersmind kiegyenlíti az I. és II. alatti adó látszólagos igazságtalanságát, minthogy természetszerűen minél termékenyebb, jövedelmezőbb, értékesebb valamely birtok, annál magasabb is az eladási ára és így az örökségadó is.

De hogy a földbirtok lehetőleg az elhunyt földbirtokos családjában maradjon meg, szükséges még megemlítenünk, hogy egyenlő vételajánlatnál mindig az elhunyt legközelebbi rokoné legyen a föld, ha az elárverezetik. Hogy azonban megszűnjének az okzerű mezőgazdaság szempontjából károsaknak elősmerttőpe birtokok, ugy a 20 holdnál kisebb szálló, — gyümölcsös — vagy komlókert, a 10 holdnál kisebb rét, szántóföld, erdő stb. egyenlő vételajánlatnál első sorban mindig a telekhatáros szomszédé legyen és itt ismét első sorban, a kinek telekje kisebb, és csak másodsorban legyen az elhunyt legközelebbi rokoné. És hogy a föld még jobban a volt birtokosnak családjá kezén maradjon, ugy az örökségi, valamint az alább következő birtokforgalmi adó megfizetésére egy évi halasztást is lehet adni, ha a föld egész 3-dik izzig menő rokon által lesz megvásárolva.

Hogy azonban a 30 holdnál nagyobb birtokosok önként és minél előbb, még éltökben, kisebb birtoktestekre feldarabolva adják el birtokaikat, szükséges, hogy a 30 holdnál nagyobb birtokok után, ha a birtokos még életben adja el birtokát, az a) és b) alatti örökségadónak megfelelő magas birtokforgalmi adó legyen

fizetendő, de azon kedvezmény nyí, hogy az eladási árnak nem 12 százalék, hanem 9 százalék legyen fizetendő állami birtokforgalmi adónak és nem 8 százalék, hanem csak 6 százalék községi birtokforgalmi adónak. Minthogy pedig ezen kedvezmény nem terjed ki a 30 holdon aluli kisbirtokokra, tehát a kisbirtok rendszeren csak halálesetben fog gazdát cserélni, ami csak előnyére van a mezőgazdaságnak és ugyancsak a társadalomnak is, mert az egy életerős parasztsztyálynak ez az első előfeltétele.

Már most, hogy a parasztság minél könnyebben juthasson pénzhez, a nagybirtokok megvásárlásához és felparcellálásához, úgy minden megyei székhelyen „megyei takarékpénztárt“ és minden 2000-nél több lélekszámmal bíró községben „községi takarékpénztárt“ kell felállítani, amelyek kizárólag csak föld- és házbirtokokra adhatnak kölcsönt.

A liberálisok csak konczosztogatással tarthatván fenn hatalmukat, kimaradhatlan, hogy előbb-utóbb az egyházvagyon elkobzására kerül majd a sor. Már most, hogy megmentjük az egyházvagyont a katolikus egyháznak, úgy az egyes egyházmegyék ingatlan vagyonát 30 holdnyi paraszttelkekre felparcellázva el kell adni a katolikus parasztságnak és a befolyó összegeken minden egyházmegyében „egyházmegyei katolikus takarékpénztárt“ kell alapítani, amelyek vagyonát az állam soha sem fogja bántani, mert jól tudják a liberális konczesők, hogy a készpénzt nagyon hamar lehet elosztogatni, a pénztári könyveket megsemmisíteni és így nem maradna egy fillér sem, amit az állam elko-bozhat, tehát koncz sem kerülne.

Az államnak pedig legkevesebbet lenne annyi jövedelme az itt ajánlott örökségi és birtokforgalmi adóból mint mennyi a mostani földadó, minthogy a statisztika adatai szerint hazánkban a telekkönyvi birtoktestek forgalmi pénztértéke 1891 óta a föld értékének állandó emelkedése folytán évente több mint 600 millió korona. Tehát legkevesebbet 60 millió korona lenne ezen adókból az állam évi jövedelme. Nem fizethetnek-e pedig az örökösök és akinek vagyona van?

Már most mik lesznek ezen örökségi és a birtokforgalmi adó következményei:

a) A saját földdel bíró jómódu keresztény parasztsztyál óriási megnövekedése, minthogy az örökösök legtöbbszörre 30 holdnyi paraszttelkekre felparcellázva fogják eladni birtokukat.

b) A 30 holdon felüli parasztagazdák legtöbbszörre még életökben fel fogják osztani földjüket gyermekeik között, hogy elkövetkezésben a sokkal kisebb birtokforgalmi adót kelljen csak fizetniök gyermekeiknek.

c) A nagyobb birtokosoknak jelentékeny része, különösen is a zsidók, szintén is még életökben 30 holdnyi paraszttelkekre fogják felparcellázni földjeiket és így eladni, mert akkor drágábban adhatják majd el és kevesebb reá az adó.

d) A földjeik eladási árából kapott pénzeket keresztény földbirtokosaink előrelátóbb része családjaik szá-

mára alapítványokat fognak tenni a középiskoláknál, az egyetemen, hadapródiskoláknál, a Ludovikánál stb. és így visszahódítani a zsidóktól ellepott tudományos pályákat a kereszténységnek és a hadsereg tisztikarát magyarrá tenni.

e) A keresztény nagytöke a földbirtokból, a földet művelő parasztság és a haza előnyére, kiszorítván, kényszerítve lesz elkövetkezésben az iparra adni magát, ami természetszerűen meg fogja törni a zsidó nagyvállalkozók és nagygyárosok egyeduralmát.

f) A jómódban élő meglegedett parasztság levén legnagyobb ellensége a zsidó szoczialisták vagyonszociális ábrándjainak, ezek megvalósításának megkísérlése ellen a leghatásosabb eszköz éppen az örökségi és a birtokforgalmi adó mielőbbi behozatala, életbeléptetése.

Németországban úgy a birodalmi gyűlés, mint az egyes országok törvényhozásai minden eszközzel elősegítik a földbirtok felparcellálását és a parasztsztyál erősítését, mert belátják, hogy a keresztény társadalmi rendnek legerősebb védoszlopa a minél nagyobb parasztsztyál. És a földparcellázásra adott soknemű kedvezményeknek van is eredménye. Mert ugyanis 1882-től 1895-ig az 5-20 hektárig terjedő paraszttelkek területe földparcellázás következtében nem kevesebb mint 563,477 hektárral növekedett, a 2-5 hektárig terjedő kis paraszttelkek területe pedig 95,781 hektárral. Ha Németországban a földparcellázás a legutóbbi 4 évben tapasztalható arányban tovább halad, akkor 20-30 év múlva nincs Németországban még egyetlen egy 20 hektárnál nagyobb birtok se. És mi is, a katolikus néppárt is, erre törekszünk. Mert szerintünk a hazának és a kereszténységnek még a zsidóknál is kevesebb szüksége van azon elpogányosodott herékre, kétszeres dicséret a csekély kivételeknek, kiknek egész kereszténysége abból áll, hogy nem rabbinus keresztelte meg őket. Vagy volt-e bátorságuk visszautasítani a képviselőházban és a főrendiházban a zsidók követelte egyházüldöző pogány törvényeket?

A gazdatisztek pedig ne féljenek, hogy ők a földparcellázás következtében elvesztik kenyereiket. Szó sincs róla. Mi róluk is gondoskodunk és pedig akként, hogy minden parcellázás alá kerülő birtokon alkalmazott volt, magyar honos gazdatisztek eddigi fizetésök és tudományos képzettségökhöz mérten államszolgálatba veszünk át, hogy a népet mint mezőgazdasági vándortanítók stb. okszerű, a kor színvonalán álló mezőgazdaságra, állattenyésztésre, erdőművelésre stb. tanítsák, a különböző hasznos szövetkezetek előnyeiről felvilágosítsák, azok alapítására buzdítsanak stb. És nem-e jobb lesz a gazdatiszteknek az államnál biztos kenyeret kapni, mint egy gögös nagyur szeszélyeitől függni? Reméljük, hogy ezek után a gazdatisztek is a katolikus néppárt táborában üdvözölhetjük és annak eszméinek buzgó terjesztői lesznek.

Katolikus néppárti.

A hitel.

E szóban rejlik a keresztény magyar népnek minden keserve: ennek hiánya kényszerít hűtlenségre ezer éves hazánkhoz, dönt nyomorba, kétségbeesésbe, s vaskezekkel tartja vissza iparunk, becületes kereskedelmünk és földmívelésünk haladása elől.

Pénzügyeink, nagybirtokaink s részben nagykereskedőink is az átkozott holt tőke szerzésének rabszolgái, száz és százmilliók vonatnak ki a forgalomból, vagy ha nem is vonatnak ki teljesen olyan nagyszabású üzérkereskedésekre lesznek felhasználva — melyekből még csak hitvány morzsák sem hullanak a mi asztalainkra.

Oh százszorta inkább induljatok el iparos, kereskedő, kishivatalnok és földmívelő polgártársaim az éjszaki sarkot felfedezni — mint kétségbeejtő szorult helyzetekben kölcsönért-hitelért fordulni a mi pénzügyeinkhez, — bámuló, csudálkozó arccal feléd az a sok lelketlen pénzügyész, kik mindannyian a mi tehetségünk s részben közönyösségünk kihasználásával fáradhatatlanul a mi megrontásunkon, tönkretételünkön dolgoznak, — s meg lehetsz elégedve, ha elutasításod csak szók szavakban nyilvánul. — Ők nem ösmernek minket, csak pénzünket azt elfogadják — de hitelt azt nem adnak.

Budapesten van egy neme a hitelnek, mely nagyban divik — s mint egy lassan élő méreg bizton szedi áldozatait, ez az ugynevezett gavallér hitel, ennek az a sajátos tulajdonsága, hogy ennél mindenki kap pénzt, csak az nem, a kinek a hitel nyújtatik, ebből élésködik mint egy kártékony folyondár növény a gombamódra szaporodó pénzemberek tömege. — Budapesten mintegy 30 év óta nagy divatba jött a ház- és telekspekuláció, — ennek torz szüleménye az a sok minden egészségügyi és építészeti szabályokat nélkülöző háziurak, — félelmesen felszaporodtak a vígéczekekből lett háziurak, kik jobb jövő reményében nem igen válogatott pénzügyi műveletekkel megszereztek egy pár kártyavárat. De hát számításukban csalódtak, mert nem mi a nép vagyunk azért, mert házak, ergo házi urak vannak, hanem ők vannak azért, mert mi vagyunk — s elérkezett végre a házbéremeléseknek azon foka, melyek felébresztettek bennünket s bizony kiket megélhetésük ide nem kötött, menekültek innen s a kik pedig foglalkozásuk által ide vannak kötve — megelégtették a rozsz és drága közélélmélet s a 220 frt lakbért egy sötét kis szobáért és konyháért — s a közel levő falvakba költöztek, onnan járva be biciklin és vasuton munkájukhoz, hiszen hogy azon szavazók nagy százaléka háziur volt, kik a bicikli megadóztatásáért küzdöttek, ezzel is sújtva a szegény osztályt, mely üresen hagyta drága s egészségtelen lakait.

S most, midőn az üres lakások száma képzeleten is felül van, egy lépés nem történik arra, hogy az indokolatlanul felemelt házbérek leszállíttatnának, de hát miért is tennék azt azok a nagy urak, hiszen így is nagyobb százalékát élvezik ők befektetett tőkájuknak, mint a szegény nép verejtékes munkájának.

Bizony más helyzetben lennének a pénzügyeink is, ha segédkezet nem nyújtottak volna lelketlen sáfároknak hallatlan magas házbér útján a középosztály kiaknázásához, s a piszkos üzérkedéssé fajult ház- és telekszerzéstől el nem idegenítették volna a vagyonosabb kereskedő iparos és földmívelő osztályt, úgy most szolid tisztességes hitelügyeket folytathatnának azokkal.

Ujabb időben fel-fel serken fásultságából a kisember tömege, gondolkozni és tenni is kezd, ennek köszönhetőek a már keletkezett s folyton keletkezőben lévő filléregyletek, korona-hitelszövetkezetek. Szép sikerrel működött ezek között a Bpesti kath. Népkör által alapított koronapénztár, melynek már első évben 18 ezer korona forgalma volt. Nagy hátránya azonban ezen egyleteknek, hogy fölösleges pénzüket, érdekeinket soha nem képviselő harácsoló takarékpénztárakban kénytelenek elhelyezni 4% mellett. Az országos kath. szövetkezet igazgatóságának kellene ezen ügyet kezébe venni és felszólítani az összes kath. köröket és szövetkezeteket, hogy fölös pénzeiket kamatozás végett hozzájuk küldjék be, ezen az uton lehetne aztán ezen összegeket vidéki szövetkezetek közvetítése folytán és szavatosságuk mellett általuk ösmert iparos és földműveseknek 6-7 százalék mellett kiadni, így elérhető lenne, hogy az a mindeu irányban kiszippolyozott osztály mellőzhető a takarékpénztárak által mellesleges költségek felszámításával 14 százalékos kölcsönököt. Nagyon nehézzé teszi a hitel igénybe vevését az, hogy óriási költséggel jár a bekebelezés, a leírt módon történendő hitelezéseknél ezt is lehetne lehetőleg mellőzni.

Mint kártékony főreg rágódik hiteléletünkön az ugynevezett közvetítők óriási tömege, kik hangzatos frázisok, szemem szedett hazugságokkal csalják lépve a szegény megszorult népet, ezek ellen vértetünk kell magunkat s kiirtásukon minden becületes kereszténynek dolgozni kell.

Az államtól sorsunk javítását hiába várjuk, ez irányban tett ugyan értünk valamit, midőn a Posta-takarékpénztárakat szervezé, de ezek csak tőkegyűjtésre alkalmasak, de hitelt nem nyújtanak.

Magunknak kell tehát gyógyítanunk bajunkat, ébredjünk fel hosszú tétlenségünkől, rázzuk le átkozott közönyösségünket, fel polgártársaim a tett mezejére! azt hiszem elég elriasztó példa áll előttünk, ott van a kolozsvári, máramaros-szigeti, csabai, kisczelli stb. takarékpénztárak gyalázatos bukásuk története, hol szegény embertársaink verejtékes munkájával összegyűjtött filléreit lelketlen, élvhajászó pogányok elsikkasztották, tehetetlen gyomruk megtöltésére elfecsérelték, oh ezek a bestiák csak azért viselik, ha ugyan viselik, is a keresztény nevet, hogy annak leple alatt kövesék el undok tetteiket. Azt, hogy ezek méltó büntetésüket elvegyék, oh azt nem is remélhetjük, ez annyira szabadelvűen van berendezve, hogy jobb róla nem is beszélni.

Az osztrák-magyar bank 100 millió papírpénz kibocsájtására kapott engedélyt a kormánytól, mely után adót sem fizet, de ez úgy körül van már állva, mint nálunk minden husos fazék, hogy attól mi szegény emberek egy krt sem kaphatunk hitelt. Az állam által alapított hitel-szövetkezetekbe egy keresztény embernek belépni veszélyes, mert 5-szörös felelőség jótállás lévén, a szabálya nem keresztény s rendesen nem igen lelkiismeretes tagok kiszedik a pénzt, vagyonukat elrejtve megszöknek, így aztán az itthon maradt a szeretett haza minden rögéhez annyi emlékekkel kötött keresztény tagok fizethetik az 5-szörös összegeket.

Nincsen tehát más mód, mint hogy munkára fel, ki a tett mezejére, polgártársaim, a kereszténység szent zászlója alatt fogjunk saját boldogulásunk megteremtéséhez!

Alakítsatok szövetkezeteket, választatok magatok közül egy pénztárnokot, 4-6 ellenőrt és egy elnököt, kérjétek a Bpesti kath. népkörtől alapszabályt, heti 1 vagy 10 korona betét mellett kezdjétek meg áldásos működésüket. Lelkészeiteket, plébánosaitokat elnöknek, tanítót, a postást jegy-

zönek, egy általatok ösmert embert pénztárnoknak választottok: kérjétek fel a keresztény egyházakat, főpapokat, káptalanokat, egyleteket, hogy pénzeiket ott helyezték el. Így egy egészséges egyöntetű keresztény pénztintézetünk lesz.

Nagyon fontos dolog ez, mert ez az egy mód van arra, hogy tisztességes hitelünk legyen, e nélkül pedig nem lehet iparunk, kereskedelmünk, sem földművelésünk, hanem előbb-utóbb össze roppanunk, megsemmisülünk egy élődi szemtelen osztály vaskarmai között.

Fel tehát polgártársaim, ne ösmerjünk addig pihenést, míg tisztességes hitelünk nem lesz, mert a hitel annyi, mint a készpénz. Ha egy ilyen pénztintézetünk lesz, azon a pokol kapui sem vehetnek erőt, a nép szegénysége el fog tűnni, nemzeti vagyonosodásunk pedig emelkedni fog.

Éljen a 29 pont.

Horváth István.
hangszergyáros.

Két magyar helység pusztulása.

Rettenetes csapás pusztította el az ország két virágzó magyar községét a múlt héten. Az egyik a szatmármegyei *Fehér-Gyarmat*, a másik a pestmegyei *Mogyoród*. Tűz pusztított mind a két helyen, rettenetes kárt okozva. A *fehér-gyarmati* tűz szerda délután óta csütörtök reggelig tartott. Emberi gondatlanság közel száz családot juttatott koldusbotra Fehér-Gyarmaton. Szerda délután egy órakor a Hajnalutca déli végén egy kicsiny nádasház, a Balogh Ferenczé kigyulladt. Déli szél élesztette a tüzet és szétvitte az égő zsarátnokot az egész utca során. Jóformán még az oltáshoz sem fogtak az emberek, midőn a szálló zsarátnok tizenöt, majd ismét husz házzal tovább gyújtott. Oltani lehetetlen volt. Rövid két óra alatt csaknem másfél kilométer lángözön volt. Ötven telken 180–200 épület pusztult el. Az egész utcából hat ház maradt meg. Egyéb semmi! Kerítés, élőfa, kutágas, még a palló is hamuvá lett. A tűz itt még teljes erővel dühöngött, mikor ezzel az utcával párhuzamos főutcán kigyulladt a postaépület. Egy pillanat alatt lángba borult ezen az utcán is hét ház s közöttük a kaszinó. A lakosokat rettenetes félelem fogta el, mindenki a magáét védte: jószerecsé, hogy a szomszéd falvakból segítség érkezett. De minden emberi segítség hiábavalónak látszott, a szél még mindig dühöngött: s most a főutca volt nagy veszedelemben. Különböző helyen négyszer gyújtott tüze a messzehordott üszök, szerencsére mind a négyet még csirájában elfojtották. Ha nem sikerül, porrá ég az egész város. Öt óra tájban a szél megcsöndesedett s az emberek minden erejüket megfeszítették, hogy eloltsák a tüzet. De egyszerre a római katolikus templom fedele fogott tüzet. Tíz perc alatt az egész tetőzet s a torony is lángban volt. Negyedóra múlva a torony gerendázata ráomlott a templom menyezetére, a harangok lezuhantak; kettő elolvadt, egy megrepedt. A templom boltozata nem szakadt be s így legalább a belső felszerelés megmaradt. Alkonyatkor megérkeztek a szatmári tűzoltók. A szalkaiak nem jöhettek, mert Szalkán is tűz volt. Hozzáfogtak az oltáshoz, egész éjjel dolgoztak, hogy újabb veszedelemnek elejét vegyék és csak másnap délután utaztak vissza Szatmárra. A tűz hihetetlen gyorsasággal égetett hamuvá mindent.

A megmentett holminak az értéke lehet nyolcezszáz ezer korona, míg a kár alighanem meghaladja a háromszáz-

ezer koronát. Biztosítva is volt néhány ház, de a legtöbb vagy éppen nem, vagy igen kevésre volt biztosítva. A csapás éppen a legszegényebb embereket érte. Négy-öt száz ember a szó szoros értelmében földönfutóvá lett, mert csak az maradt meg nekik, a mi rajtuk volt. Betevő falat nélkül vannak és kétségbeesve ott sirdogálnak az üszkös romokon. Szegedy Pál gazdaember arcán és karján égett sebet kapott. Több ember kisebb-nagyobb sérülést szenvedett. Aprómarha nagyon sok pusztult el. Jóval több ötszáznál.

*

Mogyoród pestmegyei községben volt a másik nagy tűzvész. Reggel kilenc órakor nagy szélben kigyulladt egy istálló. A szél a lánggal végig nyargalt a zsupfödeles házakon és rövid idő alatt mintegy százötven lakóház, istállóval, pajtával és melléképülettel együtt elpusztult. Elégett a tanító háza és a harang-állvány. A harang elolvadt, de a templomot sikerült megmenteni. A község hegyen van és kevés benne a kut. Az oltásra tehát nem volt elég víz és a szomszédok Fóth községből hordták kocsin a vizet. A lakosság nagy része az aszói vásáron volt és ezért kevés volt a segítő kéz. A veszedelem helyére kivonult a rákospalotai tűzoltóság, az újpesti Wolfner-gyár tűzoltósága, a gödöllői tűz-őrség és a főthi és a dunakeszi polgárság is. Kemény munka után délután öt órára elfojtották a tüzet, de a tűzoltók egész éjjelre szolgálatban maradtak. A nyomor nagy a községben. A nép teljesen koldusbotra jutott, mert mindene ott vészett a tűzben. Egy asszony ijedtében megőrült, öt ember pedig hiányzik.

Római levelek.

Harmadik levél.

Irtam még az nap éczaka.

Még enni sem tudok, annyira zavaros vagyok a nagy csalás miatt, ami rajtam el lett követve. Nem is tudom, hogy mikor pihenem ki bajomat.

Hát képzeljék csak mi esett meg velem.

Oh de minek is kíváncsiskodtam be a traktérba! ? Kellett-e nekem bélelt-zsemlye! ?

Mikor már felcserélték az én koronámat egy olasz ezüstpénzzel, hát odavetettem a kukta orra elé, hogy kifogja belőle a tíz fillért és visszaadjon kilenczven fillért.

A talján felseperte a pénzt. Aztán valami piszkos cserepénzket dobott elébem. A pénzen egy tizes szám volt írva: mindjárt gyamítottam, hogy a taljánnak nincsen olyan szép tisztá ezüst pénze, mint a mi tízfilléresünk és azért ilyen rozsdás cserepekkal akarja kiturni a szememet. No hát az is jól van — mondok magamba — csak már adja ki a kilenczven fillért.

De a talján csak nem nyul az asztal fiába, hogy még kivegyen hetven fillért. Mert nekem kilenczven dukál és nem husz.

Intek neki, hogy ez kevés.

De vissza int, hogy elég. Megint intek neki, hogy ehhez a két rozsdás vashoz adjon még hetet.

De ő megint vissza int, hogy nem kilencz vasat kapok vissza, hanem kettőt.

No hát ki lettem figurázva. Két bélelt zsemlyéért nyolczvan fillér.

Egyik ájulásból a másikba estem, mikor láttam, hogy nincs már kegyelem és én két nyomorék zsemlyéért nyolczvan fillért fizettem.

Keserűségemben kiszámítottam az uton, hogy mennyi pénzt kapart fel a talján kukta, ha mind a százötven zsemlyét eladta? Mert annyi bizonyos, hogy eladta, ha megszáradva is.

Hát csak tegyünk egy kis fejbéli számítás.

Egy bélelt zsemlye negyven fillér. Száz zsemlye negyven korona. Tegyünk még ehhez még ötven zsemlye árát, ami husz korona.

Kapott hát a talján az eladott 100 bélelt zsemlyéért összesen nyolczvan koronát.

Hiszen minálunk lezsig ő hozzá képest csupa tejföl. Barátságos mindenkivel. akárhányszor ingyen is megkínálja az embert egy kis pálinkával. Ha megszorulunk, csak hozzá fordulunk.* Ad is ő hitelbe, mikor megszorulunk, aztán el is vár ha kell aratásig is. Mikor felszabadultam, ő tőle kértem kölcsön tiz forintot. Osztán csak egy forint kamatot vett egy hétre. Az igaz, hogy minden héten megéreztem a kamatot, de legalább volt tisztesség is, mert barátságosan kezelt velem, nem úgy mint a talján, aki majd kilökött, hogy vele alkudozni kezdtem.

Nemsokára meg a borral jártam meg. Mert hát nincs az a hosszú nóta, aminek egyszer vége ne vóna! Hát a kulacsnak is a fenekére jutottam. De hát megint csak megsomjuztam, mert hát borívó vagyok engedelmlemmel legyen mondva.

Kértem a csapost, ahogy csak meg tudtam magam értetni, hogy hozna nekem egy liter jó bort. Nem is kellett kérdezni, hogy mi az ára. Mert mihelyt a boros üvegre mutatott és a liter szót kimondottam, rögvést ő is felmutatta a hüvelykujját és rámondta, hogy 1 korona.

No ennek már több volt az iskolája, mert már a koronát is ismerte. Meg is becsültem érte.

Egy korona egy kicsit sok — mondok magamban — de hát bizonyosan nem a borhamisító mesteremberek pinczéjéből került. Hát odatartottam a kulacsomat, hogy mérje bele a liter bort. Egy üvegbe mindjárt bele is eresztette és kulacsomba töltötte. De nagyon vékonynak látszott az üveg. De hát avval vigasztaltam magam, hogy nagyon fájni egri bornak kell benne lenni, mert a színe éppen olyan volt. Ki is fizettem rögvést a koronát, amit el is fogadott, de még meg is hajtotta magát előttem. Az uton osztán megkóstoltam. Hogy mit találtam benne? Majd megirom. Addig is eszokolom a pujjákat.

Pohos Márton.

Bárhon és bármikor lesz népgyűlés tartva, hangosan kiáltások, mint szélvihar és menydörgés:

Éljen a katolikus néppárt, éljen a 29 pont!!!

Éljen az önálló vámterület!

Éljen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog.

Éljen a 30 hold adómentessége!

*Elég szomorú

Szerk.

A mindennapi kenyér.

Dénes kis árva fiú volt, kinek apja robbantás alkalmával a bányában elveszté életét. Ezen nagy csapástól a gyöngé, ifjú anyja betegeskedni kezdett, a bánat és a nagy szegénység következtében ő is meghalt egy és fél évre rá, és Dénes egyedül és elhagyatva maradt a nagy világban. A szomszédok jók voltak irántuk és mindenben segítették őket, amennyire tőlük telhetett, másrészt halála is egészen váratlanul jött. A kis Dénes egyedül volt nála és oldala mellett aludt; ekkor egy hideg kéz, mely végig simította kis arczocskáját, felkelté álmaiból. Kitérülgeté szemecskéit felült és anyja fölé hajolt.

— Dénes! — mondá elhaló hangon — én most elmegyek, de van neked egy anyád az égben, az égben ismét látni fogjuk egymást!

Igy halt ő meg. Következő reggel egyik szomszédné a kis Dénest anyja hullája mellett találta még mindig alva az erőtlenségtől.

A városkán kívül nem messze a templomtól, egy jámbor, öreg házaspár élt, gyermektelenül és szegényen. Éppen csak annyiok volt, hogy nem kellett éhezniök, másrészt annál gazdagabbak voltak jó cselekedetekben és Isten előtti érdemekben. Az öreg asszony volt az, aki Dénest megtalálta, a mint a földön feküdt, eszméletlenül és mellette meghalt anyja. Gondosan anélkül, hogy felkeltette volna, karjaiba vette és saját ágyába fekteté, ezután tejet melegített a kályhán. A midőn ez felmelegedett, néhány kanálnyival adott neki belőle, mire azután ismét tovább aludt. Amint így feküdt, az éhségtől lesoványodott arczát a két öreg felé fordítva, megkönyörültek rajta és elhatározták, hogy gyermeküknek fogadják. Néhány nap mult el így, míg a fiúcska ismét magához tért és ez a következőleg történt:

Mária, így hívták a jó öreg asszonyt, a fiúcskát éppen megmosta és felöltöztette. Nyájasan megsimogató még kezével puha, fekete haját, amidőn ezen érintés alvé öntudatát ugylátszik felébresztette. Dénes arczocskáját mellébe rejté és sirt, mintha kis szíve szét akarna repedni.

Mária karjaiban ringatá és játszadozott vele, de azért sirni engedé. A midőn fájalmát kisírta, felnézett és mondá:

— Hol van az ég? Én az égbe akarok menni. A mama azt mondta, hogy ott fogom találni.

Akkor megint elkezdett zokogni, de még is valamire nyugodtabb lett.

Mária sokkal okosabb volt, semhogy sokat beszélt volna vele. Csak azt mondá:

— Te és én majd oda akarunk menni, kedves gyermekem, de még egy kicsit várnunk kell. Most gyere velem, én elmegyek a templomba,

Mária csekély szolgálata a templomban abban állott, hogy a fájdalmas szent szűz oltára előtti kis mécs folyton égjen. A lámpa csak halavány, gyöngövilágosságot adott és a kép biz nem volt valami műremek, de még is a szeretetnek jelvénye volt. A kis Dénes letérdelt és megfigyelte a jámbor, öreg asszonyt, amint új mécsbéllet adott a lámpába és olajat töltött utána. Erre melléje térdelt és mondá:

— Nos kedves gyermekem, most egy Üdvözlégy Máriát akarunk a mi jó anyánkhoz imádkozni. Ezen szónál a kis Dénes arca kiélénkült; azonnal elfordította szemét a képről Máriára, de nem szólt semmit, ő csak a vére Máriáját imádkozta.

Ugyanazon nap estéjén Máriával ismét a templomba bement ugyanazon czélból és onnét kezdve mindennap. Szépen felnőtt és egész esinos, kedves fiu lett belőle méléző szemekkel és többnyire bus arczkifejezéssel. Egy napon, amidőn Mária a lámpát elkészítette, azt mondá Déneshez:

— Te most már haza találsz; nem akarnál még egy kicsit itt maradni és esteli imádat elvégezni, míg én haza megyek és elkészítem papának a vacsorát? Dénes igennel felelt és ott maradt; ez így lassanként szokássá lett.

Egyik napon Dénes az ebédnél, anélkül hogy gyámszülei észrevették volna, megtakarított magának egy darabka kenyeret és félretette. Amint bekövettekezett az est és Dénes egyedül maradt vissza a templomban hogy esti imáit elvégezze, előhuzta a darabka kenyeret és amidőn felmászott a padra, a kép mellé tette az oltárperselyre. Anyám, mondá halk hangon, te éhes vagy, te olyan sápadt vagy, én most nem vagyok éhes. Ez, anyám, az én kenyerem.

— Neked hoztam!

Erre vigan haza szaladt és — másnap reggel nem volt ott a kenyér.

Ez így ment néhány napon át, de mily hosszúnak tetszett a kis Dénesnek ezen idő. Minden este oda tette a kenyeret és reggelig mindig eltűnt onnét; és mégis a legfürcsábnak az tetszett a kis Dénesnek az egész dologban, hogy anyja kinézése semmit sem javult; ő még mindig olyan sápadtnak és olyan szomorúnak és olyan éhesnek látszott. Ezt nem tudta magának megmagyarázni és így maga is szomorú lett. Gyermeki együgyűségében elmesélte bizalmasan Máriának, kinél most már egészen otthonosan érezte magát, az ő bánatát.

Amidőn Mária megtudta, mit tett Dénes és pedig oly kevés eredménnyel, nem mutatott e felett semmi meglepetést, hanem csak azt mondá szeliden:

— De gyermekem, hisz szent anyánk nem eszik ilyen kenyeret.

— Igen, igen — bizonyította Dénes, — ő egészen megette minden éjjel.

— Megette? Valóban? Nos, akkor ma este megint adjál neki ilyen darab kenyeret. — Majd rájövünk mi van a dologban, gondolá magában.

Azon estén Mária, amidőn elhagyta a templomot, nem ment haza, hanem elrejtőzött a fák között, melyek a templom közelében állottak, egy kis ablak mellett, melyen át közvetlenül az istenanya képére láthatott. Láta a kis Dénest, amint esti imáit elvégezve, a padra felmászott, a darabka kenyeret a perselyre tette és aztán hamar elszaladt, hogy mielőbb otthon legyen. Őt vagy tíz percet várakozott, mialatt a rózsafüzért imádkozta. Ekkor egy fiut látott a templomba menni, ki nagyobb volt mint Dénes és még szegényesebben öltözve mint ez. Egyenesen a képhez ment, levette a kenyeret a perselyről, megcsókolta és zsebébe dugta.

Erre még egyszer keresztet vetett magára és éppen ki akart lépni a templomból, amidőn Mária előtte megállott.

— Mit csinálsz itt gyermekem? — kérdező barátágosan de a fiu ugylátszott, mintha félt volna.

— Én — nem csinállok itt semmit — én csak azért jöttem, hogy ezt a darabka kenyeret elvigyem. Hisz én nem loptam azt. Mult héten majd meghaltam az éhségtől. Ekkor imádkoztam Máriához, hogy ne engedjen engem éhségtől meghalni és ekkor minden este egy darab kenyeret adott nekem.

— Honnét tudod, hogy Mária adta neked? — kérdező Mária.

— Hisz imádkoztam hozzá. Én nem beszéltem kenyérről. Én csak azt kértem tőle, hogy ne hagyjon engem éhenhalni. És valóban, minden este adott is nekem.

— Csak ne féljél — biztató őt szeliden az asszony — nem tettél te semmi rosszat. Én mindent tudok, a boldogságos szüzanya is mindent tud, hogy mi történt. Csak edd meg a kenyeredet és légy háladatos és holnap reggel gyere el hozzám.

— Nincs ugyan nekünk se sok, de neked még sokkal kevesebb van mint nekünk. Mi, azt hiszem egy keveset majd csak segíthetünk rajtad. Majd hallasz te még többet istenanyánk kenyeréről.

Dénes és János nemsokára jó barátok lettek, és amidőn Mária és férje gyengék voltak a munkához, nem kellett nekik idegen segítség után nézni: mert voltak fiatal, erős kezek, melyek helyettök dolgoztak!

* * *

Nem volna sokkal okosabb hazánk gazdagjaitól, ha nem vetnék meg, nem szégyenlenék szegényebb sorsu rokonaikat, hanem kellően segélyezvén őket, segítenék őket a vagyonosodáshoz és így ezáltal hálára köteleznék őket maguk iránt?

Katholikusok! Elvbarátaink! Terjeszszétek a ti lapotokat, a Magyar Néplapot! Küldjétek és adjátok tovább lapunk kiolvasott számait barátaitok, rokonaitok, jó ösmerőseitek és szomszédaitoknak és buzdítsátok őket előfizetésre!

**

Minden nap lehet a Magyar Néplapra előfizetni.

HIREK.

Zarándoklat sz. Gellért szülőföldjére és hamvaihoz. Mint illetékes helyről értesülünk, Dessewffy Sándor csanádi püspök ur abból az alkalomból, hogy Magyarország a kereszténység felvételének és királysága megállapításának kilencszázados évfordulóját ünnepli, a magyar nemzet nagy apostolának sz. Gellért vértanu első csanádi püspöknek szülőföldjére, Velenczébe a f. évben sz. Gellért napjára, szeptember 24-re zarándoklatot vezet s ott sz. Gellért emlékét ünnepiesen megüli. A S. Giorgio szigeten, mely a piazzettával szemben egész közel fekszik, a sz. Benedekrendiek templomában a kolostor felé eső mellékoltárnál két emléktáblát állit, egyet magyar, egyet latin nyelű fölríással: ugyanott két magyar nemzeti színű, magyar szentek képével ékesített zászlót helyez el: ünnepies hálaadó szentmisét mond, melyet magyar és olasz szentbeszédnek követnek. Velenczében sz. Gellért ereklyéivel három helyen találkozunk. A legjelentősebb, a test jórésze a Murano szigeten, a sz. Donát templomban van; egy lábszárcsontot a sz. Ferenczrendiek della Vigna nevezetű templomában, a Sagredo családnak, melyből sz. Gellért is származott, temetkezési kápolnájában őriznek: végül egy kisebb részt a S. Giorgio sziget kolostorának kincstárában mutatnak. Az emléktáblák és a zászlók elhelyezésére, valamint a hódoló istentisztelet színhelyéül a csanádi püspök ur azért választotta éppen a S. Giorgio-templomot, mert itt sz. Gellért apáti tisztséget viselt s mert ez a hely Velence főrészéhez, a sz. Márk templomhoz, a doge palotához, a piazzához és a piazzettához egészen közel esik s azért minden idők magyar utasai, kik Velenczében járnak, rövid néhány percnyi csónakázással könnyen eljuthatnak. A szeptemberben vezetendő zarándoklatot a rendezéssel megbízottak minden részletében gondosan ki fogják dolgozni s a megállapodásokat jó eleve közzé fogják tenni. A rendezők azon lesznek, hogy a megállapodásoktól semmi eltérés ne legyen és utközben semmi bizonytalanság, méltánytalanság vagy csalódás ne érje az utasokat. Mivel sz. Gellért nemcsak a csanádi egyházmegyének, hanem az egész keresztény magyar nemzetnek apostola, azért a szóban levő zarándoklatban remélhetőleg nemcsak csanádi papok és világiak, hanem az egész országból számosan részt fognak venni. Sőt tekintettel az alkalom nagyszerűségére, az időpont kedvező voltára, továbbá arra, hogy még egy nagyobb zarándoklatot úgy is kell Rómába vezetni, kívánatosnak látszik, hogy a szeptemberben vezetendő velencei zarándoklattal egyidejűleg s azzal kapcsolatosan Rómába is induljon zarándoklat, melynek tagjai szeptember 24-re Velenczében kiszállnának, hogy a S. Giorgion tartandó istentiszteleten résztvegyenek. Ilykép tetszés szerint vagy a velencei, vagy a római tervezethez csatlakoznék, aszerint, amint csak Velenczébe, vagy egyuttal Rómába is törekszik.

Szentté avatás Rómában. Mult áldozó esütörtökön ment végbe a Szent Péter templomban a boldoggá avatott Jean Baptiste Delasalle és Rita de Cascia szentté avatása. A templom pazarul volt díszítve és fényesen kivilágítva. A Szent Péter-téren katonaság, a templom belsejében pápai gárdisták tartották fönn a rendet. A Szent Péter-téren föllállított tribünökön jelen voltak a diplomáciai testület tag-

jai, a máltai lovag-rend tagjai, a római nemesség, a főbb méltóságok családjai, a pápai udvar és sok meghívott vendég. A tribünök között óriási néptömeg gyült össze. A nézők számát 60.000-re teszik, akiknek fele francia, német, portugál és olasz zarándok volt. Az ünnepély 1/29 órakor kezdődött, amikor az impozáns menet megindult a templom felé. A menet élén a római reguláris és szekuláris papság haladt. Azután jöttek a pápi-rendek képviselői és az egész pápai udvartartás, utánuk a patriarchák, az érsekek, a püspökök és 40 bíboros. A pápát a flabellumokkal körülvevő sedia gestatoria vitték a templomba. Mikor a szent atya a főoltárhoz ért, hangos tetszésnyilvánítás fogadta, de a rendezők intésére azonnal elesöndesült minden. Mikor a fényes menet a bazilika kapujához érkezett, a pápa fölkelt és helyet foglalt a trónuson, amely körül a bíborosok, a püspökök és más pápi méltóságok sorakoztak. A szentté avatás szertartása jó soká tartott. A pápa imát mondott, azután fölolvasta a szentté avató dekrétumot és azután elmondta a Tedeumot. Ugyanabban a pillanatban valamennyi római templomban megkondultak a harangok. A Tedeum után Oreglia bíboros misét mondott. Végre a szent atya ünnepies áldást osztott és délután 1 órakor a közönség meg-megújuló lelkes tüntetése mellett visszatért a Vatikánba. A Szent Péter-templomból kitóduló sokaság hatalmas látványt nyújtott. Az egész ünnep alatt példás rend uralkodott. A város rendkívül élénk, különösen a Vatikán környéke. Az idő pompás. Este a Szent Péter-tér arkádjait és kolonádjait kivilágították. Az ünnep alatt két balsét történt. Egy génuai zarándok abban a pillanatban, mikor a Szent Péter-templomba belépett, szélhűdést kapott, úgy, hogy kórházba kellett vinni, ahol meghalt. A templomban egy csillárról levált egy darab és egy Reforger Mária nevű párisi asszonyt talált, de sérülése nem súlyos.

Gróf Majláth püspök Marosvásárhelyen. Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök szombaton délután érkezett Marosvárhelyre, melynek határánál dr. Török Albert ny. főispán és dr. Gyarmathy polgármester üdvözölték. A bevonulásnál a menetet pompás lovashandérium és a városi zenekar nyiotta meg. A püspök a négy hóféhér ló által vont fogatán a templom előtti diadalív alatt vonult át. A templom előtt Jung-Cseke Lajos apát-plébános üdvözölte a püspököt, ki vasárnap délelőtt a bérmálás szentségét osztotta ki, délután pedig részt vett a főgimnázium jubiláris ünnepén.

Merénylet a magyar czimer ellen. Felháborító merényletet követtek el ismeretlen tettesek az egyetemi épület falai között a magyar czimer ellen. Az új lépcsőház falait díszítő czimerek koronáiról szentségtelen kezek levették a keresztet. Az ifjuság haladéktalanul bejelentette a gáztettet az egyetemi tanácsnak, a mely szigorú vizsgálatot indított a merénylet kinyomozására. A merénylet annyival is inkább feltűnő most, mert éppen a király látogatását megelőző napon történt. Az ügy már a képviselőházban is szóba került, a hol Molnár János intézett interpellációt ebben a tárgyban a közoktatásügyi és az igazságügyminiszterhez. Az egyetemi hallgatók közt erősen tartja magát az a felfogás, hogy ez ocsmány merényletet valami zsidó hallgató követte el, mert utóbbi időben a zsidó hallgatók borzasztó mód henczegnek és házsártoskodnak az egyetemen. S miután Ujpesten is hetek előtt elkövezték a magyar szent korona ellen ama bizonyos kutyafej-merényletet, bátorságot kapott egy ilyen jakhez az egyetem lépcsőházát díszítő koronák

megesonkítására. Csak arra nincs bátorsága, hogy tettét be is vallja. Különböznél jobb is, mert még diszkardot kapna, akár a Dreyfuss. Magyarországon ma olyanok az állapotok, hogy ilyesmire bátran el lehetünk készülni. A *liberális* lapok persze azt *hangoztatják* hogy a keresztcsenkitést valami antiszemita követte el, hogy a zsidókat bajba keverje. Szerencsére nem hiszi el nekik senki. De érdekes, hogy milyen a felfogása a „*liberális*“ sajtónak, ha a keresztények sérelméről van szó. Hát nem látszik ki ebből is, hogy ők nem *szabadelvűek*, hanem *zsidóelvűek*? És a jó magyar népnek még mindig nem nyílt ki a szeme, hogy ilyen lapokat ne olvasson? A dolgot különben a néppárt erősen kezébe vette s az illető miniszterektől a legszigorubb megtorlást követeli.

Az Istenkáromló bűnhődése. Neveötlen faluban, a görög-katholikusok nagypéntekjén Faniczky Sándor, református vallású, körülbelül 35 éves ember, ebéd alkalmával azt parancsolta feleségének, hogy délután a kertben ásson, mert ő megy a borjakkal a mezőre. Az asszony görög katolikus vallású lévén, kérte, hagyjon békét neki, hogy délután odahaza imádkozhassék, mert a templomba nem mehet a gyerektől: ő neki is van Istene. Amíg e beszéd folyt, az alatt az utcán a kutyák kegyetlenül ugattak és összemarokodtak; ekkor a férfi kimutat az ablakon és így szól: „Ott ugat az Isten az utcán!” Többet nem mondhatott, mert abban a pillanatban hanyatt esett és a száját sem volt képes felnyitni. Rögtön orvoshoz vitték, de mit sem tudtak rajta segíteni. Most is fekszik, mint egy fadarab az ágyon, se nem beszél, se nem néz, csak lélegzik; arról lehet tudni, hogy még él.

Tragédia. Megrendítő szerencsétlenség történt szombaton délelőtt Miskolcra. Pásztor András fiatal molnár valahogyan a malom kerekéi közé került, melyek a szerencsétlen embert teljesen összezúzták. Mikor Pásztorné meglátta férjének vonagló véres testét, a fájdalomtól megőrült. A szerencsétlen fiatal házaspár tragédiája nagy megdöbbenést keltett az egész városban.

Politikai gyilkosság Szófiában. A parasztlázadás sötét háttérében stilszerűen fest egy újabb politikai merénylet, amely Bulgária meglehetősen züllött politikai állapotait illusztrálja. Bukarestben és Galacban nem is oly rég meggyilkoltak embereket, akik régebben a macedon forradalmi bizottságnak voltak tagjai, de később elpároltak a ligától. A legújabb gyilkosságnak áldozata is a megtértek sorából való. A Sándor fejedelem-ezred egy Lazarov nevű kapitányát lőtte le hétfőn délután egy macedóniai illetőségű bérencz. A gyilkost elfogták, aki bevallotta, hogy a szófiai forradalmi bizottság utasítására lőtte agyon Lazarov kapitányt, aki állítólag szintén tagja volt a ligának, de utóbb kilépett annak tagjai sorából s elítélőleg nyilatkozott a liga hazaellenes működéséről. Csodálatos, hogy a híres bolgár fővárosban ilyen eredményesen működhetik egy szervezett forradalmi bizottság, a nélkül, hogy a rendőrség el tudna bánni a ligával. Parasztlázadás és ostromállapot a vidéken, forradalmi bizottság és politikai gyilkolás a fővárosban; furesa kis képe a bolgár állapotoknak.

Az új váci püspök felszentelése. Vaszary Kolos hercegprimás — mint Esztergomból jelentik — június 16-ikán Balatonfüredről Esztergomba érkezik és június 17-ikén a pünkösd utáni második vasárnapon szenteli fel gróf Csáky Károlyt, az új váci püspököt Jung János és Boltizár József püspökök segédletével. A szertartás délelőtt tíz órakor kez-

dődik az esztergomi bazilikában. A hercegprimás ez alkalomból díszbédet ad a rezidenciájában, a melyen az új püspök rokonsága, a főkáptalan tagjai és számos világi celebritás fog részt venni. Az új püspök ünnepélyes intronizációja — ha előre nem látott akadályok közbe nem jönnek — augusztus hó első napjaiban lesz.

El Amerikába. Mint Pécsről írják lapunknak, a napokban szomorú különvonalat haladt el a budapest-fiumei vonalon. Egyszerre közel ezer felsőmagyarországi tót utazott Fiuméba, hogy egy ott reájuk várakozó hajón Dél-Amerikába, Brazíliába utazzanak, a hol bányavállalatoknál nyertek alkalmazást. A kivándorló tótok között nem egy magyar ember gubbaszkodott, csendben, szomorúan, a kik az alföldről kerültek a kivándorló tótok közé.

Találós felelet a templomban pletykázóknak. Condé herceg egykor Párisban bement a Szt. Sulpice templomba. Mellette egy fiatal növendékpap térdepelt, kinek egyszerűsége és jámborsága a hercegre nagy érdeklődést keltett iránta. „Ezen kispapnak”, gondolta magában, nagyon tudósnak kell lenni, mert tudomány és jámborság többnyire együtt szokott lenni. „Abbé ur” kérde őt, „mit tanul ön a papnöveldeben?” A kérdezett nem felelt. Minthogy a herceg azt gondolta, hogy nem lett megértve, úgy újra kérdezé: „Mit tanul ön a papnöveldeben?” Ismét nem kapott feleletet. „Abbé ur” kérdezé most már harmadszor, „mire tanítják önt a papnöveldeben?” A kispap felemelte fejét és egyszerűen azt felelte: „Arra tanítanak, hogy a templomban ne csevegjünk!” „Legnagyobb köszönetemet, abbé ur, én ezen feleletét nem fogom elfelejteni és gyakorolni fogom”. Lehajta fejét és ájtatosan kezdett imádkozni. Bárcsak mindenki, akit templomban megszólítanak, ugyanezen feleletet adná, akkor nemsokára egy pletykázó sem találatnék a templomokban.

Meghalt a beszentelés alatt. Egy jó, öreg pap, a minap tragikus véget ért a vizivárosi temetőben. Végző útjára kísért egy halottat, a kiből jó barátját siratta. A gyászoló gyülekezet körülfogta a nyitott sirt s a zokogó család ráborult a virágos koporsóra. Báthory János nyugalmazott plébános a sir szélére állt s megkezdte a szertartást. Beszentelte a halottat s reszkető hangon szolt: „Requiem aeternam dona ei Domine!” „Et lux perpetua luceat ei”, hangozott a kórus ajkán. Egyszerre megingott a fehérhaju pap s még mielőtt fölfoghatták volna, lerogyott a megásott sir mellé. Megdőbbsent mindenki s többen fölemelték a plébánost. Már akkor nem volt benne élet. A legszomorubb temetést egy káplán fejezte be s a mikor a koporsót lebocsátották a földre, a másik halottat a gyászkoesira tették s elvitték a Szent János-kórházba.

Zarándoklat Nagy-Mária-Czellbe.

Ez évi augusztus 16-án reggel 4 órakor a vonattal zarándoklat indul Nagy-Kanizsáról Nagy-Mária-Czellbe. A Csáktornyához közel lakók a csáktornyai vasúti állomáson is felszállhatnak a vonatra.

A zarándokut 7 napig tart és az utazási költség oda és vissza 8 forint 68 krajczárba kerül. Élelmezéséről mindenki maga tartozik gondoskodni.

Jelentkezni lehet Futó Ferencz urnál Nagy-Kanizsán. Magyar-uteza. Minden jelentkezőnek 50 krajczárt előre be kell küldeni. Bővebb felvilágosítást ugyanott kaphatni, ha a válasza 5 kros bélyeget mellékel az illető.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Az üres magazin. A „Le Journal” című francia lap írja a következő történetet. Nemrégiben a szerb hadseregben próbamozgósítást rendeztek a tartalékosok gyors bevonásával. És ekkor az történt, hogy a mikor a tartalékosok bevonultak a belgrádi várba, hogy egyenruhát kapjanak — üresen találták a ruharaktárakat. Nagy volt a megdöbbenés, a rémület, de a ruha, az nem volt sehoh. Az összes egyenruhák csak a számlákon szerepeltek. A dologból botránny lett, a lapoknak megtöltötték, hogy az esetről írjanak, a tartalékosokat hazaküldték és Sándor király haragudott. Miután apja, Milán ellen, a ki a hadsereg főparancsnoka, nem fordulhatott, elkergetett egy esomó hivatalnokot. — Így írja a francia lap, amely kezességet is vállal ezért a hírért.

A párisi Szajna. A következő kis statisztika világos képet ad a Párist átszelő Szajna vízének tisztaságáról. A múlt esztendőben kifogtak a Szajnából Páris területén: 2021 kutyát, 977 macskát, 647 patkányt, 507 esírkét, 210 nyulat, 25 hárányt, 66 malacot, 5 disznót, 27 pulykát, 2 mókust, 1 papagályt, 509 felismerhetetlen madarat, 3 rókát, 150 galambot és 3 sündisznót. És Párisban, a nagyon meleg nyári napokon, mikor a forrásvíz nem elégíti ki a lakosság szükségletét — Szajnavízet isznak. Így fertőződik meg a nagy városok lakosságának egészsége.

Franciaország népessége fogy. Franciaországban a népesedési viszonyok annyira jutottak, hogy a hadügy-miniszterium máris attól fél, hogy néhány éven belül nem kap elegendő ujoncot, a további években pedig félő, hogy a francia hadsereg mai létszáma mélyen le fog sülyedni. Évtizedek óta feltűnő, mennyire lepadt Franciaországban a születések száma a természetes, hogy ennek következménye a katonaságnál is érezhető. 1893-ban 446.957 fiúgyermek született Franciaországban: egy évvel később már csak 436.663. A következő 1895-ik esztendőben ismét tízezerrel kevesebb, 425.889 fiúgyermek született. Három éven belül tehát 21.086 fiúgyermek kevesebb, mint előbb s ezt a hadügyminiszterium nem képes pótolni.

Buller tábornok pezsgője. Egy a harcztérről nemrég visszatért rokkant tiszt beszélt el a szerencsétlen kezű angol tábornokról a következő történetet. Buller, ki a pezsgőnek nagy kedvelője, egy napon észrevette, hogy ennek a drága italnak fogyatékán van s azonnal sürgönyözött londoni szállítójának, hogy küldjön neki 50 gallon pezsgőt, azzal a figyelmeztetéssel, hogy ricinusolajnak adja fel. A mikor eljött a küldemény megérkezésének ideje, a tábornok levélben értesítette a kikötőben szolgálatot tevő tisztet, a ki a katonai küldeményeket átvette, hogy ötven gallon ricinusolajat vár, s ha megérkezik, haladéktalanul küldje a táborba. A tábornok néhány nap múlva a következő levelet kapta: Sajnálattal értesítem, hogy a várt küldemény még nem érkezett meg. Összevásároltam a városban az egész ricinusolajkészletet, sajnos, csak husz gallont és haladéktalanul utnak indítottam. Remélem, hogy az elkerülhetetlen késedelem nem járt kellemetlen következményekkel. Így jutott Buller tábornok 20 nagy hordó ricinusolajhoz, melyre szüksége sem volt, holott ő pezsgőt akart. A ricinusolajnak pedig ép az ellenkező hatása volt.

Uj kivégzési mód Japánban. Néhány hónap óta új eszközt használnak Japánban a halálbüntetés végrehajtására. A deliquenst egy kis szobába zárják, melyből a levegőt villamosság által hajtott gépezet segítségével kiszivattyúzzák. Másfél perc alatt teljesen eltávolítják a levegőt a helyiségből úgy, hogy a halálra ítélttel ez idő alatt feltétlenül végez az igazságszolgáltatás. A készülék Franciaországból került Japánba. Franciaországban ugyanis már évek óta használják ez eljárást az összefogott kóbor kutyák elpusztítására.

Sáskák Romániában. Tavaly Romániában óriási szárazság volt, mely felperzselte a növényzetet s az állam csak óriási adósságok árán tudta feltartóztatni az általános gazdasági pusztulást. Az idén Románia termése első rendű és a lakosság nagy örömmel fogott hozzá az aratáshoz. Most — mint nekünk Bukarestből írják — az utolsó órában óriási katasztrófa fenyegeti Romániának ugyanama kerületeit, melyek a tavalyi szárazság folytán legtöbbet szenvedtek. Dobrudzsában Szent-György szigetén és a tulceai kerületben megjelentek a sáskák, még pedig oly nagy mennyiségben, hogy a megrémült lakosság a kormányhoz fordult segítségért. A román kormány a mai nap folyamán tartott minisztertanácsban a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tette meg a veszedelem ellen.

Pánczélos hajó mint czéltábla. Az angol hajóhadparancsnokság Shelsey mellett drága lögyakorlatot fog tartani, melynél a „Belleisle” nevű páncézhajó nyolcz modern hadihajó lögyakorlatainál czéltáblául fog szolgálni. E gyakorlattal meg akarják állapítani, hogy a hadihajó faszervezete mekkora ellenállóképességet tanusít a modern lövegekkel szemben, hogy az így nyert tapasztalat után a faanyagot, ott a hol gyengének bizonyul, lehetőleg kiküszöböljék a hajóépítésből. A Japán és Kína, valamint Spanyolország és Amerika közt lezajlott tengeri háboruban azt tapasztalták, hogy tengeri csatában a hajók inkább ki vannak téve a meggyulladás veszélyének, mint az ellenséges lövegek rombolásának. A „Belleisle” 4870 tonna térfogatu vaspánczélos hajó, melyet eredetileg Törökországban építettek. Eredeti neve „Payki-Serif” volt. Anglia 1878-ban vásárolta meg 250.000 sterlingért. Vaspánczélnak vastagsága 6—12 hüvelyk. A szétrombolásnak szánt hajó teljes hadikésztséggel van felszerelve és az útegek körül életnagyságu tengerész-babák vannak felállítva, hogy ezeken is kipróbálják a lövések hatását.

KÖNYVES-PQLC.

Ajánlható katolikus lapok. Örökimádás, havi folyóirat a legméltós. oltári szentség imádása s szegény templomok felszerésének elősegítésére. Kiadja a Központi Oltár-egyesület. Megjelenik minden hó 20-án. Előfizetése ára egy évre 3 korona. — *A Kath. Hitterjesztés Lapjai.* Képes havi közlöny. Szerkeszti Nogely István, Nagyvárad-egyházmezei áldozár. Előfizetési ára egy évre 6 korona. Minden füzet igen jó és vallásos közleményeket tartalmaz, szép képekkel.

Fenti lapokra előfizetéseket közvetít lapunk kiadó-hivatala.

Krisztus keresztje és a vörös socializmus. 30 májusi szent beszéd a társadalmi kérdéstről. Fo ditotta Huszka Endre lelkész. Vallástalan századunkban üdítően hatnak a hívők kedélyére a lelki vigasztalások. Fennirt mű nemesak a lelkészkedő papságnak, de a katolikus hívőknek is igen becses olvasmány, mert feltárja hiven a jelenkor bibáit, rámutat az áldástalan socializmus pusztításaira és buzdítva oktatja a hívőket a jó utra térésre. Kapható a Szt. Gellért kath. Müintézetnél (Bpest, VIII., Práter-u. 44. sz.) Ára füzve 2 kor. 40 fillér.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete. A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kit ne érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében, Budapest, VIII, Práter-utca 44. sz.

Gyónási könyvecske. Szent áldozási imák s néhány szent ének. Elemi iskolai tanulók számára írta Baumann Károly hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt. Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkészkedő papság, hitoktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

A sociális kérdés hajdan és most. Írta Dr Verus Nagy 8-rét alak. Az I. kötet 287 lap. A II. III. kötet sajtó alatt van. Az I. kötet ára füzve 4 korona, kötve 5 korona. A teljes mű ára füzve 14 korona, kötve 17 korona.

„Szerző alaposan ismeri a socialis kérdés okait, történetét és megoldási módját. Verus dr. könyve a keresztények kezében hatalmas fegyverül szolgálhat a népünket fenyegető istentagadó socializmus ellen.* Így és ehhez hasonlóan írtak a műről a katolikus lapok, melyet mint rendkívül érdekes művet, melegen ajánlunk olvasóinknak — Kapható a Szent Gellért katholikus müintézet könyvkereskedésében (budapest, VIII. Práter utca 44.)

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Írta Kereskényi Gyula, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó bece, az a bucsukról szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor em'egetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az ujságok nagyon dicsérik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath. Müintézetnél, Budapest. Ára 3 korona.

Falusi Tüzhelyek czimen egyik ismert népies írónk, Bodnár Gáspár tanítóképző-tanár egy vaskos elbeszélés kötetet adott ki. Bodnár zamatos, magyaros stylusával a közélet főbb kérdéseit szövi vonzóan egyes elbeszélésekbe s így akarja a népet erkölcsösségre, jellemességre és hazafiaságra szoktatni. Céljának elérésére a legalkalmasabb eszközt alkalmazza, magát a népet szöllaltatja meg. Szerző manapság ez irányban egészen eredeti és ugyszólván önálló munkásságot fejt ki s fiatalabb írónk közül többen követhetnék. Az elbeszélésekben szinte érezhető a nép szivverése, eszejárása, eszmemenete. A követválasztás izgalmaiban összekocczant kortescsoportok ősi szokását, gubáját szegénylő községi bíró, a pletykázó asszonynépség, összeveszett házastársak, a szegény földmivelő urrá lett fiával,

az elaggott földmives, a sztrájkoló munkások, a munkáról hazatérő munkás ember, a szüretelők, a bucsuzó ujonczok, a habonás falusiak és a kaján lelkü vádaskodó banya, mint-ha csak valóban előttünk állanak. A műveltebb körök is élvezettel olvashatják eme elbeszéléseket s soha jobbat nem tehetnek, mintha az érdemes népet e kötettel megajándékozzák. Példányonként egy koronáért kapható a szerzőnél Szatmáron, és a Szt.-Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében Budapest, VIII., Práter-u. 44.

Magyarország és a zsidóság. Írta Petrássevich Góza. E kitünő munkából most jelent meg a második kiadás. Vaskos kötet, mely kimerítő alaposággal ismerteti a zsidók történetét faj, vallás, közgazdaság és társadalmi alapon. Behatóan foglalkozik a zsidók kérdés megoldásának módzataival és megkapóan rámutat ama borzalmas, kétségbeejtő befolyásra, melyet a zsidóság nemzetünk életében majd minden téren előidézett. A 205 oldalra terjedő nyolczadrét alakú könyv ára füzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus müintézet könyvkereskedésében (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

Kis összegű megrendelésnél czélszerű az összeget a „Magyar Néplap“-ra szánt előfizetéssel együtt beküldeni.

Eső-csinálás.

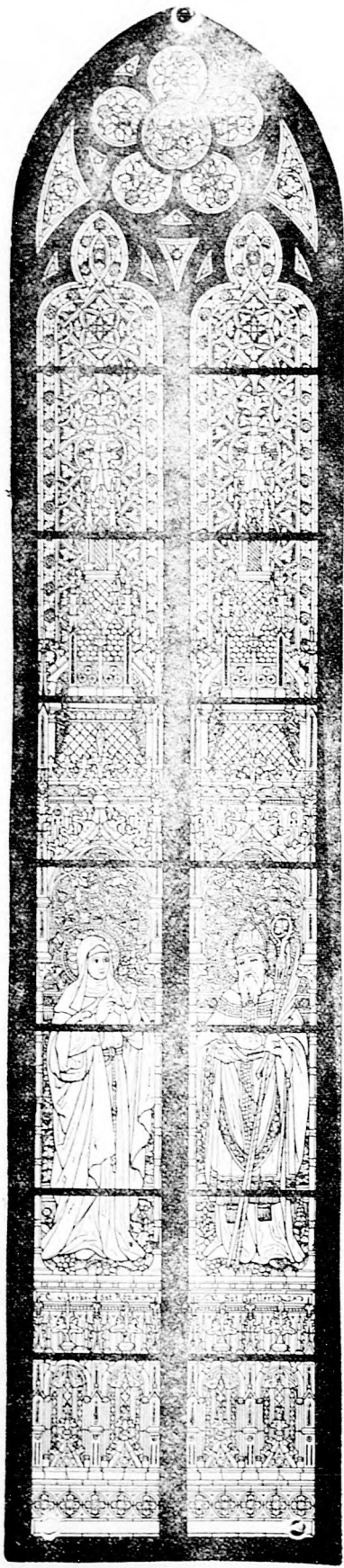
Bemegy az atyafi a nótárius-hoz, a ki a következő szavakkal fogadja:

- No, mit hozott János gazda? Mi ujság?
- Hát egy kis dógom van instálom. Hogy mi ujság, hát biz eső kéne, az az ujság.
- Eső! Már pedig az nem lesz.
- Hát azt honnét tudja nótárius uram?
- Biz azt onnan, hogy nem fáj a tyukszemem. Mert ha az fáj, akkor rendesen van eső.
- Ugyan ugy-e! Ezután oda settenke-dik az atyafi a nótárius mellé és hatalmasan rálep a lábára, a ki fájdalommal így kiált fel:
- Megbolondult kend János gazda, hogy így a tyukszemem hágott?
- Má instálom, mivel nagyon kéne az eső, és mivel csak akkor lesz eső, ha nótárius uramnak fáj a tyukszeme, hát — mondok — hagy fájjon egy kicsit.

F. Ferencz urnak Nagy-Kanizsa. Köszönjük levelét és ügybuzgóságát. A híreítés megjelenéséről csak tessék mindig előre értesíten. — **P. András** urnak Magyar-Szölygyn. Szives tudósítását köszönjük, csak kitartás és buzgalom, majd lesz győzelem is.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

Kész: a bpesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

BUDAPEST, VIII., Mária Terézia-ter 1.

Készít: stilszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legújanyosabb ár mellett.

Felvilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkeresésre postafordulival megküldetik.

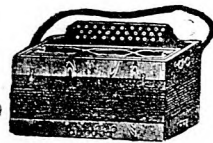
Az ezredéves országos kiálláson kitértett hangszereimről árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

CZIMBALMOK
 45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb.
Hegedűk: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frtért és feljebb. **Tilinkók, fuvolák,** vendéglők részére **zenelő automata**k érez kottalapokkal. **Intonák** 11 frt. **Ariosa** 17 frt. **Phönix** 25, 30 frt. **Mechanikai czimbalom** 110 és 125 frt. Egy- és kétsoros **harmonikák,** réz fuvó hangszerek, községi és torna **dobok.** **Cziterák,** 4 frttől 80 frtig. **Tamburiczák.** Erős szerkezetű mignon **zongorák** 6 évi jótállással 400 frt. Kuliffay-féle **Czimbalom-iskola** a legújabb és legezélszerűbb, 95 dallal 3 frt 50 kr. Czimbalmozók folyóirata 7-ik évfolyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előfizetési ár 3 frt 60 kr.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszergyáros, József főh. 6 cs. és kir. fens. udv. szállítója.

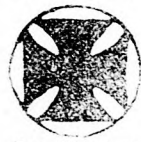
BUDAPEST,
 Erzsébet-körút 2 szám.

VILLAMGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfrissít, kezesség mellett.

(R. B. sz. 86,907.) Nem Volta-kereszt. **20 éves betegségeket teljesen meggyógyított.** Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből iradamban megtekinthetők. Akik legkésőbb 45 nap alatt meg nem gyógyultak: a pénz visszajár.

Nem fittkos s er.

Figyelmeztetem a t. című közönséget, hogy az én csillagom nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitünő gyógy erejénél fogva általánosan elterjedt és közkedvelt.

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)
A nagy készülék 6 korona. (Régibb betegségeknél használható.)
 Központi eladási hely a **MÜLLER ALBERT**
 Bpest. V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becsérték háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-60 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penztörlesztést nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és lezálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilvorum,
Eczet és
Likőrök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. * Alap. 1869.

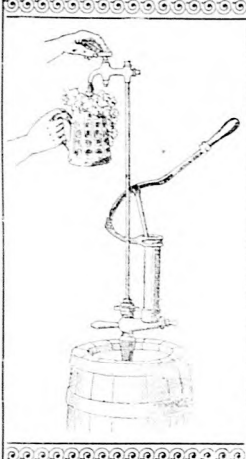
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Czikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

A világ legjobb sörszivattyúi.

„Páratlan a maga nemében“

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomorbajokban, a melyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkitünőbb s a világ legjobb cseppeit, a

„Valódi“ „Szent-Gáli Gyomorcseppeket“

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen világhírű házi- és népies szer. Ezen hírneves házisert a következő esetekben eddig semmi más szer nem mulja felül és pedig étvágyhiány, székszorulás, rosszszagú lehelet, savanyu felbőfögés, kólika, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, dagadtság, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor, hányás és főfájásnál.

Egy üveg ára használati utasítással együtt 1 korona.

Központi szétküldési raktár:

STEUER IZIDOR az „Arany sza vashoz“ címzett g ögy árában Szent-Gál (Veszprém megye)

Főraktár: Török József gyógyszer árában. Budapest Király-utca 12. és Egger Leó gyógyszer rárában V. czi-körút 12.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És mintén a Szent-Antal jegvű kaszával, meinyek jó hire bejárta az egész világot, és a mely a mult évi londoni kiállításán is nagy aranyéremet és díszoklevelet nyert, a szédelőknök kissé a körmükre koppanítottm, azt mindentéle fufanggal utnozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portekájuk valódi „Szent-Antal“-kaszá, azért mindokkit saját értekezésben is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a Szent-Antal-kaszá csak akkor valódi, ha tokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az út látható felirat.

Az egyedüli kaszá, mely minden tulajdonosát várákozáson fölül kielégíti. A Szent-Antal kaszá kö. kedveltségét főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodálatra méltó élének köszön. Különösen azért felel meg közönségk, mert a

Szent-Antal jegy: kaszának erős orma és nyaka van és igen vekony pengéje. Nem kell minduntalan kevéssé közre adni, mert egy rendes kaszásemler kezéhez van igazítva.

Sok gardu a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is el ontja, ez a Szent-Antal kaszánál nem jöhet elő, mert az ikalapálva es kiprobálva lesz a gazdaközönségnek atadva. A Szent-Antal kaszával csupan egy czi kalapálással t bb napon át és egyszeri köszörüléssel 150-180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelöt egy új kaszáért kicserélem. De tapasztalatból tudjuk, hogy e közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kaszá árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
—95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergau kaszakö a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 frt. „Diadal“ ezüstacél kalapáló készülek. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Képes főrajegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Védjegy

